

सन २०१५-१६ या आर्थिक वर्षात नागरी घनकचरा व्यवस्थापनासाठी केंद्र शासनाकडून प्राप्त झालेला पहिल्या हप्त्याचा निधी व त्या प्रमाणात राज्य शासनाच्या हिश्याचा अनुज्ञेय निधी स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) अंतर्गत वितरीत करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
नगर विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: स्वमअ-२०१६/प्र.क्र. ५५/नवि-३४

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक: २० मे, २०१६.

वाचा:

- १) शासन निर्णय, नगर विकास विभाग क्र.: स्वभाअ-२०१५/प्र.क्र.२३/नवि-३४, दि.१५.०५.२०१५
- २) केंद्र शासनाच्या नगरविकास मंत्रालयाचे आदेश क्र.१/७/२०१५-SBM दि. ३१.०३.२०१६.
- ३) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग क्रमांक अर्थसं २०१५/प्र.क्र.१११/अर्थ-३ दि. ३०.०६.२०१५.
- ४) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग क्रमांक अर्थसं २०१६/प्र.क्र.८९/अर्थ-३ दि. २०.०४.२०१६.

शासन निर्णय:

देशातील सर्व शहरे पूर्णपणे स्वच्छ, निरोगी आणि राहण्यायोग्य करणे, शहरातील गरीब आणि महिलांच्या आरोग्य विषयक व स्वच्छतेविषयक बाबींकडे विशेष लक्ष केंद्रित करून सर्व नागरिकांना स्वच्छ व चांगले आरोग्य आणि पर्यावरण मिळावे तसेच देशातील सर्व सांविधानिक शहरांना स्वच्छतेची आणि या शहरामधील नागरीकांना घरगुती शौचालयांची सुविधा उपलब्ध करून देणे, या उद्देशाने केंद्र शासनाने “स्वच्छ भारत अभियान (नागरी)” ची अंमलबजावणी सुरु केली आहे. या अभियानाच्या धर्तीवर राज्यामध्ये उपरोक्त उद्देशाने “स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी)” ची अंमलबजावणी सुरु झाली आहे. या अभियानाच्या अंमलबजावणीसाठी नगर विकास विभागांतर्गत स्वतंत्र स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान संचालनालय निर्माण करण्यात आले आहे.

२. स्वच्छ भारत अभियानांतर्गत घनकचरा व्यवस्थापनासाठी राज्य शासनामार्फत मा. मुख्य सचिवांच्या अध्यक्षतेखालील उच्चाधिकार समितीच्या मान्यतेने ८ शहरांचे रु ४४७.३७ कोटी किंमतीचे प्रस्ताव केंद्र शासनास सादर करण्यात आले होते. त्यामध्ये केंद्र शासनाचा अनुज्ञेय हिस्सा रु ८४.८६ कोटी एवढा आहे. केंद्र शासनाने संदर्भीय क्र. २ येथील दिनांक ३१.३.२०१६ रोजीच्या दोन आदेशान्वये एकूण रु. ४२.४३ कोटी एवढा निधीचा पहिला हप्ता राज्यास वितरीत केला आहे.

३. वित्त विभागाच्या संदर्भीय क्रमांक ४ येथील दिनांक २० एप्रिल, २०१६ च्या शासन परिपत्रकान्वये केंद्र पुरस्कृत योजनांसाठी निधी वितरणाची मर्यादा १०० टक्के करण्यात आली आहे. त्यानुसार केंद्र शासनाने स्वच्छ भारत अभियानांतर्गत घनकचरा व्यवस्थापनासाठी सन २०१५-१६ या आर्थिक वर्षात राज्यासाठी वितरीत केलेला पहिल्या हप्त्याचा निधी रुपये ४२.४३ कोटी (रुपये बेचाळीस कोटी त्रेचाळीस लक्ष फक्त) व त्या प्रमाणात राज्य शासनाचा अनुज्ञेय हिस्सा रुपये २८.२८६६ कोटी (रुपये अठ्ठावीस कोटी अठ्ठावीस लक्ष सहासष्ट हजार फक्त) असे एकूण रुपये ७०.७९६६ कोटी (रुपये सत्तर कोटी एकाहत्तर लक्ष सहासष्ट हजार फक्त) एवढा निधी वितरीत करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे. सदरचा खर्च संबंधित लेखाशिर्षासमोर दर्शविल्याप्रमाणे त्या लेखाशिर्षाखाली सन २०१६-१७ या आर्थिक वर्षात मंजूर करण्यात आलेल्या तरतूदी मधून भागविण्यात यावा.

अ. क्र.	लेखाशिर्ष	अर्थसंकल्पीत करण्यात आलेली निधी रुपये
अ)	महानगरपालिकांना	
१	मागणी क्रमांक-एफ-२, २२१७, नगरविकास, (८०) सर्वसाधारण, १९१, महानगरपालिकांना सहाय्य, (००) (७६) स्वच्छ भारत अभियानासाठी महानगरपालिकांना सहाय्य (केंद्र हिस्सा ७५%), ३१, सहाय्यक अनुदाने (वेतनेतर), (२२१७ ९७५२) योजनांतर्गत	४०,३५,५०,०००/- (रुपये चाळीस कोटी पस्तीस लक्ष पन्नास हजार फक्त.)
२	मागणी क्रमांक-एफ-२, २२१७, नगरविकास, (८०) सर्वसाधारण, १९१, महानगरपालिकांना सहाय्य, (००) (७७) स्वच्छ भारत अभियानासाठी महानगरपालिकांना सहाय्य (राज्य हिस्सा), ३१, सहाय्यक अनुदाने (वेतनेतर), (२२१७ ९७६१) योजनांतर्गत	२६,९०,३३,०००/- (रुपये सव्वीस कोटी नव्वद लक्ष तेहतीस हजार फक्त.)
ब)	नगरपरिषदांना	
१	मागणी क्रमांक-एफ-२, २२१७, नगरविकास, (८०) सर्वसाधारण, १९२, नगरपरिषदांना सहाय्य, (००) (७८) स्वच्छ भारत अभियानांतर्गत नगरपरिषदांना सहाय्य (केंद्र हिस्सा), ३१, सहाय्यक अनुदाने (वेतनेतर), (२२१७ ९७७९) योजनांतर्गत	१,६९,५०,०००/- (रुपये एक कोटी एकोणसत्तर लक्ष पन्नास हजार फक्त.)
२	मागणी क्रमांक-एफ-२, २२१७, नगरविकास, (८०) सर्वसाधारण, १९२, नगरपरिषदांना सहाय्य, (००) (७९) स्वच्छ भारत अभियानांतर्गत नगरपरिषदांना सहाय्य	१,१३,००,०००/- (रुपये एक कोटी तेरा लक्ष फक्त)

अ. क्र.	लेखाशिर्ष	अर्थसंकल्पीत करण्यात आलेली निधी रूपये
	(राज्य हिस्सा), ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर), (२२१७ ९७८८) योजनांतर्गत	
क)	नगरपंचायतींना	
१	मागणी क्रमांक-एफ-२, २२१७, नगरविकास, (८०) सर्वसाधारण, १९३, नगरपंचायतींना सहाय्य, (००) (०३) स्वच्छ भारत अभियानांतर्गत नगरपंचायतींना सहाय्य (केंद्र हिस्सा), ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर), (२२१७ ९७९७) योजनांतर्गत	३८,००,०००/- (रूपये अडोतीस लक्ष फक्त.)
२	मागणी क्रमांक-एफ-२, २२१७, नगरविकास, (८०) सर्वसाधारण, १९३, नगरपंचायतींना सहाय्य, (००) (०४) स्वच्छ भारत अभियानांतर्गत नगरपंचायतींना सहाय्य (राज्य हिस्सा), ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर), (२२१७ ९८०३) योजनांतर्गत	२५,३३,०००/- (रूपये पंचवीस लक्ष तेहतीस हजार फक्त.)

४. सदर निधी आहरित करण्यासाठी राज्य अभियान संचालक, स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) यांना आहरण व संवितरण अधिकारी तसेच नियंत्रक अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. त्यांनी सदर रकमेचे देयक तयार करून ते अधिदान व लेखा कार्यालय, मुंबई यांच्याकडे तात्काळ सादर करून सदर निधी आहरित करून धनादेश प्राप्त करून घेण्यात यावा. सदर निधीचे नागरी स्वराज्य संस्थानिहाय वाटप शासन स्वतंत्र आदेशान्वये करून देईल, त्यानुसार या निधीचे वितरण संबंधित नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांना वितरण करण्याची कार्यवाही राज्य अभियान संचालकांनी तात्काळ करावी.

५. सदरचा शासन निर्णय वित्त विभागाचे परिपत्रक क्रमांक अर्थस २०१६/प्र.क्र. ८९/अर्थ-३ दिनांक २० एप्रिल, २०१६ व वित्त विभागाचे परिपत्रक क्रमांक अर्थस २०१५/प्र.क्र. १११/अर्थ-३ दिनांक ३० जून, २०१५ अन्वये प्रशासकीय विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारान्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

६. वित्त विभाग परिपत्रक क्रमांक अर्थसं २०१६/प्र.क्र. ८९/अर्थ-३ दिनांक २० एप्रिल, २०१६ अन्वये ३१, वेतनेतर सहाय्यक अनुदाने या बाबी खालील खर्च करण्यास विभागास अधिकार प्राप्त झाले असून सदर परिपत्रकातील परिच्छेद ७ ते १८ पैकी ७ अ, ७ ब, ८, ९, १०, ११, १२, १३, १४, १५, १६, १७ या प्रकरणी लागू नाही.

७. वित्त विभाग परिपत्रक क्रमांक संकिर्ण २०१५/प्र.क्र.३४/कोषा.प्रशा.५ दिनांक २४ जुलै, २०१५ मधिल परिच्छेद ब मधील २ नुसार वित्त विभाग परिपत्रक क्रमांक अर्थसं २०१६/प्र.क्र. ८९/अर्थ-३ दिनांक २० एप्रिल, २०१६ च्या परिशिष्टातील अनुक्रमांक १, २, ३, ४, ६, ७, ८ या

प्रकरणी लागू नाही. तसेच सदर परिशिष्टातील अनुक्रमांक ५ बाबत नमुद करण्यात येते कि, या योजनेसाठी केंद्र शासनाकडून निधी प्राप्त झाल्याची खात्री वित्त विभागाचे अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक: अनौ. १५७/अर्थोपाय, दिनांक ३१/०३/२०१६ व क्रमांक: अनौ. १५९/अर्थोपाय, दिनांक ०२/०४/२०१६ अन्वये करण्यात आली आहे. तसेच सदर परिशिष्टातील अनुक्रमांक १८ बाबत नमुद करण्यात येते कि, केंद्र शासनाने सदर निधी सन २०१५-१६ या आर्थिक वर्षात वितरीत केलेला असला तरी सदर निधी सन २०१६-१७ या आर्थिक वर्षात वितरीत करण्याबाबत वित्त विभागाचे अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक: अनौ. १३२/व्यय-३, दिनांक ०७/०५/२०१६ अन्वये मान्यता घेण्यात आली आहे. सदर शासन निर्णयान्वये वितरीत करावयाचा निधी केंद्र शासनाच्या हिश्याच्या समरूप राज्य शासनाच्या हिश्याच्या मर्यादेत आहे.

८. वित्त विभाग परिपत्रक क्रमांक संकिर्ण २०१५/प्र.क्र.३४/कोषा.प्रशा.५ दिनांक २४ जुलै, २०१५ मधील परिच्छेद ब मधील ३ नुसार वित्त विभाग परिपत्रक क्रमांक अर्थसं २०१६/प्र.क्र. ८९/अर्थ-३ दिनांक २० एप्रिल, २०१६ रोजीच्या परिपत्रकात नमूद परिशिष्टातील अनुक्रमांक ३ च्या अनुषंगाने नमूद करण्यात येते कि, सदर योजनेच्या स्वरूपात अथवा व्याप्तीमध्ये कसलाही बदल करण्यात आलेला नाही. तसेच सदर दिनांक २० एप्रिल, २०१६ रोजीच्या परिपत्रकात नमूद परिशिष्टातील अनुक्रमांक ९ संदर्भातील तपासणी सुचीमधील अनुक्रमांक २, ३, ४, ५, ६, ७, ८, ९, १०, या प्रकरणी लागू नाही. तसेच सदर अनुक्रमांक ९ संदर्भातील तपासणी सुचीमधील अनुक्रमांक १ मध्ये नमूद करण्यात आलेल्या अटींची पूर्तता होत आहे. तसेच शासन परिपत्रक वित्त विभाग क्रमांक अर्थसं-२०१६/प्र.क्र.८९/अर्थ-३, दिनांक २० एप्रिल, २०१६ मधील लागू असलेल्या सर्व अटींची पूर्तता होत आहे.”

९. वित्त विभाग परिपत्रक क्रमांक संकिर्ण २०१५/प्र.क्र.३४/कोषा.प्रशा.५ दिनांक २४ जुलै, २०१५ मधील परिच्छेद अ मध्ये नमूद अनुक्रमांक ६, ७, ८, ९, १० सदर प्रकरणी लागू होत नाही. अनुक्रमांक १ ते ५ बाबतची माहिती पुढील प्रमाणे आहे.

(१) विभागास प्रदान वित्तीय अधिकार:- वित्त विभाग परिपत्रक क्रमांक अर्थसं २०१६/प्र.क्र. ८९/अर्थ-३ दिनांक २० एप्रिल, २०१६ मधील ७ क अन्वये ३१ वेतनेतर सहायक अनुदाने या बाबीखालील खर्च करण्यास विभागास अधिकार प्राप्त झाले आहेत.

(२) मंजूर निधी:- मागणी क्रमांक-एफ-२, २२१७, नगरविकास, (८०) सर्वसाधारण, १९१, महानगरपालिकांना सहाय्य, (००) (७६) स्वच्छ भारत अभियानासाठी महानगरपालिकांना सहाय्य (केंद्र हिस्सा ६०%), ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर), (२२१७ ९७५२) योजनांतर्गत या लेखाशीर्षाखाली सन २०१६-१७ या आर्थिक वर्षात रुपये ३२५.०० कोटी निधी अर्थसंकल्पित असून त्यामधून अद्यापपर्यंत काहीच खर्च करण्यात आलेला नाही. मागणी क्रमांक-एफ-२, २२१७, नगरविकास, (८०)

सर्वसाधारण, १९१, महानगरपालिकांना सहाय्य, (००) (७७) स्वच्छ भारत अभियानासाठी महानगरपालिकांना सहाय्य (राज्य हिस्सा ४०%), ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर), (२२१७ ९७६१) योजनांतर्गत या लेखाशीर्षाखाली सन २०१६-१७ या आर्थिक वर्षात रुपये २००.०० कोटी निधी अर्थसंकल्पित असून त्यामधून अद्यापपर्यंत काहीच खर्च करण्यात आलेला नाही.

मागणी क्रमांक-एफ-२, २२१७, नगरविकास, (८०) सर्वसाधारण, १९२ नगरपरिषदांना सहाय्य, (००) (७८) स्वच्छ भारत अभियानांतर्गत नगरपरिषदांना सहाय्य (केंद्र हिस्सा ६०%), ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर), (२२१७ ९७७९) योजनांतर्गत या लेखाशीर्षाखाली सन २०१६-१७ या आर्थिक वर्षात रुपये ४२७.२० कोटी निधी अर्थसंकल्पित असून त्यामधून अद्यापपर्यंत काहीच खर्च करण्यात आलेला नाही. मागणी क्रमांक-एफ-२, २२१७, नगरविकास, (८०) सर्वसाधारण, १९२, नगरपरिषदांना सहाय्य, (००) (७९) स्वच्छ भारत अभियानांतर्गत नगरपरिषदांना सहाय्य (राज्य हिस्सा ४०%), ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर), (२२१७ ९७८८) योजनांतर्गत या लेखाशीर्षाखाली सन २०१६-१७ या आर्थिक वर्षात रुपये २००.०० कोटी निधी अर्थसंकल्पित असून त्यामधून अद्यापपर्यंत काहीच खर्च करण्यात आलेला नाही.

तसेच मागणी क्रमांक-एफ-२, २२१७, नगरविकास, (८०) सर्वसाधारण, १९३, नगरपंचायतींना सहाय्य, (००) (०३) स्वच्छ भारत अभियानांतर्गत नगरपंचायतींना सहाय्य (केंद्र हिस्सा), ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर), (२२१७ ९७९७) योजनांतर्गत या लेखाशीर्षाखाली सन २०१६-१७ या आर्थिक वर्षात रुपये ५०.०० कोटी निधी अर्थसंकल्पित असून त्यामधून अद्यापपर्यंत काहीच खर्च करण्यात आलेला नाही. मागणी क्रमांक-एफ-२, २२१७, नगरविकास, (८०) सर्वसाधारण, १९३, नगरपंचायतींना सहाय्य, (००) (०४) स्वच्छ भारत अभियानांतर्गत नगरपंचायतींना सहाय्य (राज्य हिस्सा), ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर), (२२१७ ९८०३) योजनांतर्गत या लेखाशीर्षाखाली सन २०१६-१७ या आर्थिक वर्षात रुपये ३४.८० कोटी निधी अर्थसंकल्पित असून त्यामधून अद्यापपर्यंत काहीच खर्च करण्यात आलेला नाही.

(३) मागील ३ महिन्यापूर्वी दिलेल्या अनुदानापैकी ७५% किंवा अधिक निधी खर्च झाला आहे:- राज्य अभियान संचालक, स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) यांच्याकडून मागील ३ महिन्यापूर्वी वितरीत झालेल्या अनुदानापैकी ९६% निधी खर्च झाल्याबाबत उपयोगिता प्रमाणपत्र प्राप्त झालेले आहे.

(४) ज्या लेखाशीर्षाखाली अनुदान वितरीत करण्यात येत आहे. त्या लेखाशिर्षातर्गत १ वर्षापूर्वीचे संक्षिप्त देयक प्रलंबित नाही:- उपरोक्त नमूद लेखाशिर्षातर्गत १ वर्षापूर्वीचे संक्षिप्त देयक प्रलंबित नाही

(५) स्थानिक स्वराज्य संस्थांना अनुदान देताना त्यांच्याकडून राज्य शासनास येणे नाही किंवा येणे रक्कम समायोजित करण्यात आली आहे:- केंद्र शासन पुरस्कृत योजनेसाठी केंद्र शासनाच्या हिश्याचा निधी व त्या प्रमाणात समरूप राज्य शासनाच्या हिश्याचा निधी वितरीत करावयाचा असल्याने त्यामधून स्थानिक स्वराज्य संस्थांकडून येणे असलेली रक्कम समायोजित करता येत नाही.

१०. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१६०५२०१५५७०१०५२५ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सुधाकर झा. बोबडे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा .मुख्यमंत्री महोदयांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
२. मा .राज्यमंत्री (नगर विकास) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा. अपर मुख्य सचिव, वित्त, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
४. मा. अपर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
५. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-१, मुंबई.
६. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-२, नागपूर.
७. महालेखापाल (लेखापरिक्षा)-१, मुंबई.
८. महालेखापाल (लेखापरिक्षा)-२, नागपूर
९. आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद संचालनालय, मुंबई.
१०. सचिव (नवि-२), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२.
११. आयुक्त, नागपूर व कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका.
१२. राज्य अभियान संचालक, स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी), मुंबई.
१३. मुख्याधिकारी, महाबळेश्वर, पाचगणी, मलकापूर, लोणावळा, उमरेड, विटा नगरपरिषद.
१४. संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई.
१५. अधिदान व लेखाधिकारी, अधिदान व लेखा कार्यालय, मुंबई.
१६. निवासी लेखापरिक्षा अधिकारी, मुंबई.
१७. मुख्य लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई.
१८. मुख्य लेखा परिक्षक, स्थानिक निधी लेखा, कोकण भवन, नवी मुंबई.
१९. उप सचिव (नवि-४), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
२०. उप सचिव (नवि-५), रोख शाखा, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
२१. निवडनस्ती, नवि-३४.